

## VII. Universitetets videnskabelige Samlinger og Anstalter.

### a. Anvendelse af den for Finansaaret 1936—37 bevilgede Raadighedssum til Afholdelse af særlige Udgifter for Universitetets Instituter.

Af Kontoens Beløb, 6000 Kr., anvendtes ialt 425,55 Kr. til Anskaffelse af Undervisningsmidler, saasom Grammofonplader til det fonetiske Øvelseslokale, Duplikering af Tekster til Forelæsninger og Øvelser og lign. Den øvrige Del af Bevillingen anvendtes saaledes: til Universitetets Arkiv 184,00 Kr., til Institutet for almindelig Patologi 988,25 Kr., til den kirurgiske Instrument- og Bogsamling 500,00 Kr., til det kunsthistoriske Laboratorium 728,00 Kr., til det ægyptologiske Laboratorium 670,00 Kr., til zoologisk Studiesamling og Laboratorium 200 Kr. (jfr. Universitetets Aarboeg for 1935—36, Side 129), til det zoologiske Museum 937,00 Kr., til Laboratoriet for sammenlignende Anatomi 1367,20 Kr., se herom nedenfor under de enkelte Instituter.

### b. Universitetets Arkiv.

Under 22. April 1936 modtog Konsistorium en saalydende Skrivelse fra Rigsarkivar Axel Linvald:

Bibliotekar ved Universitetsbiblioteket, Universitetets Arkivar Victor Petersens Død\*) er den ydre Anledning til, at jeg tillader mig at henvende mig til Konsistorium og bede det tage et Spørgsmaal under Overvejelse, som det formentlig vil være naturligt nu at underkaste en Prøvelse.

Som det vil være Universitetet bekendt, opbevares dettes *Arkiv* for Tiden i Universitetsbiblioteket. Selv om det naturligvis her ligger under fuldt betryggende Forhold og tillige bekvemt for Universitetets Administration, mener jeg dog at burde henlede Opmærksomheden paa, — inden der træffes Bestemmelse om en Efterfølger for Bibliotekar Petersen — om det ikke var at foretrække, at Universitetets Arkiv i Fremtiden fik sin Plads i Rigsarkivet. Jeg skal ikke rette nogen Kritik med Hensyn til Arkivets Ordning og Registrering — da jeg ikke personlig kender det eller har arbejdet med det, vilde jeg være uden Kompetence dertil — men vil dog paa Forhaand mene, at Rigsarkivets Embedsmænd, som har Arkivararbejde til Livsgerning,

\*) 3. April 1936.

dog maa siges at have særlige Forudsætninger for at behandle et saa gammelt og værdifuldt Arkiv som Universitetets. Dertil kommer, at Rigsarkivet i Forvejen ligger inde med saa godt som alle Kollegiers og Institutioners Arkiver, saaledes Danske Kancellis og Universitetsdirektionens Arkiver, altsaa netop de Sager, som supplerer og er nødvendige for at forstaa Universitetsarkivets Akter. For den videnskabelige Forskning vil det utvivlsomt være en Fordel, om Universitetsarkivet findes i Rigsarkivet og kan benyttes i Sammenhæng med dettes øvrige Samlinger.

Ogsaa andre Grunde taler formentlig for at hidføre en Løsning i denne Retning. Saavidt jeg forstaaer, vil Universitetsbiblioteket kun i en kortere Aarrække, antagelig i ca. 10 Aar, have *Plads* til at opbevare Universitetsarkivet. Før eller senere vil Spørgsmaalet saaledes alligevel melde sig. Jeg forstaaer, at det kan have praktiske Ulemper, om Universitetets nyere Sager, som hyppigt anvendes af Universitetsadministrationen, bliver fjernet for langt fra Universitetskontorerne; formentlig kan denne Mangel afhjælpes ved, at Universitetet selv eller Universitetsbiblioteket altid tilbageholder Sager for en længere eller kortere Aarrække, f. Eks. 40—50 Aar.

Idet jeg beder Konsistorium tage denne Sag op til Overvejelse og særlig have Opmærksomheden henvendt paa, at Overførelsen til Rigsarkivet utvivlsomt vil være til Fordel for det videnskabelige Arbejde med Arkivet, skal jeg til Slut alene tilføje, at den foreslaede Forandring ikke i fjerneste Grad tilsigter at forandre endsiges svække Universitetets Forhold til sit Arkiv. Hvad der forandres, vil alene blive Opbevaringsstedet, men ikke Ejendomsforholdet. Skulde Universitetet ønske det, er jeg selvfølgelig rede til udtrykkelig at anerkende Arkivets Modtagelse i Rigsarkivet, som Depositum. Endelig gør jeg opmærksom paa, at jeg er klar over, at det til Arkivets Bestyrelse hørende Honorar, saavel som Udgifter til Ordning etc. for Fremtiden falder bort.

Om denne Skrivelse indhentede Konsistorium følgende Erklæring af 13. Maj 1936 fra Overbibliotekar ved Universitetsbiblioteket Svend Dahl:

Ved Skrivelse af 7. ds. (J. Nr. 230/36) har Konsistorium anmodet mig om en Udtalelse i Anledning af Rigsarkivarens Forslag om Deponering af Universitetets Arkiv eller en Del deraf i Rigsarkivet. Saaledes foranlediget tillader jeg mig at udtale følgende:

Det Lokale, hvori Arkivet findes, og hvor det har været opstillet i alle de Aar, i hvilke det har haft sin Plads i Bibliotekets Bygning, er nu i den Grad fyldt, at der ikke vil kunne rummes væsentlig mere i det til Trods for, at det er monteret med meget høje og tætstillede Reoler. Det har endda i de senere Aar været nødvendigt at anbringe en hel Del Kasser med Cirkularia ovenpaa Mellemreoler i Biblioteksalen, hvorved Arkivets lokalemæssige Enhed altsaa er sprængt. En

yderligere Anbringelse af Arkivets Accession i Bogsalen vil kunne ske i endnu 10—15 Aar, men derefter vil Pladsspørgsmaalet blive brændende. Ved de Ændringer, der sker, naar en Del af Bibliotekets Bogbestand om et Aars Tid flyttes til den nye Bygning, vil der næppe kunne indvindes yderligere Plads til Arkivet, med mindre en af de Institutioner, som efter Udflytningen skulde rykke ind i Bygningen i Fiolstræde, opgiver Tanken herom.

I Løbet af de 10—15 Aar, der endnu vil kunne hengaa, inden Pladsspørgsmaalet bliver aktuelt, vil der dog formentlig være skabt Mulighed for Arkivets Anbringelse andetsteds i Universitetets umiddelbare Nærhed, f. Eks. ved Overtagelsen af Metropolitanskolens eller Zoologisk Museums nuværende Bygninger. Det er derfor efter min Opfattelse ikke saa meget Pladsspørgsmaalet som Hensynet til Arkivets videnskabelige Udnyttelse, der kommer i Betragtning i denne Sag, og herom føler jeg mig ikke kompetent til at udtale mig. Jeg kan dog ikke undlade i denne Forbindelse at oplyse, at det Ordnings- og Registreringsarbejde, som nu afdøde Bibliotekar Victor Petersen har foretaget, vel har været af stor Betydning, for saa vidt det af den tidligere ret kaotiske Samling har skabt et overskueligt og brugbart Hele, men der kan paa den anden Side ikke være Tvivl om, at dette Arbejde ikke er udført efter arkivalske Principper, og at en Nyordning efter saadanne Principper i Forbindelse med en mere detailleret Registrering vilde kunne forøge Arkivets Brugbarhed for den videnskabelige Forskning i væsentlig Grad.

Efter yderligere Forhandling med Rigsarkivaren tilskrev Konsistorium under 17. November 1936 Undervisningsministeriet saaledes:

Efter at Universitetets Arkivar, Bibliotekar ved Universitetsbiblioteket Victor Petersen i afgivte Foraar var afgaaet ved Døden, modtog Konsistorium den 22. April d. A. vedlagte Skrivelse fra Rigsarkivaren, hvori denne anmodede om, at det maatte blive nærmere undersøgt, om det ikke var at foretrække, at Universitetets Arkiv, der nu opbevares i Universitetsbiblioteket, i Fremtiden fik sin Plads i Rigsarkivet, idet der til Støtte herfor anførtes, dels at Rigsarkivets Embedsmænd formentlig vilde have særlige Forudsætninger for at behandle et Arkiv som Universitetets, dels at det vilde være en Fordel, at dette opbevarede paa et Sted, hvor det kan benyttes i Sammenhæng med de andre Samlinger, som supplerer det, dels endelig, at Universitetsbiblioteket dog endnu kun i en kortere Aarrække vilde være i Stand til at afgive Plads for Arkivet.

Efter at Overbibliotekaren ved Universitetsbiblioteket i Skrivelse af 13. Maj d. A., der ligeledes vedlægges, havde bekræftet Tilstedeværelsen af de af Rigsarkivaren omtalte Pladsvanskeligheder og iøvrigt givet Tanken om en Overflytning af Arkivet til Rigsarkivet sin Tilslutning, har Konsistorium vedtaget at tiltræde Rigsarkivarens Forslag, saaledes at den nærmere Ordning bliver den, som Rigsarkivaren

har skitseret i medfølgende Skrivelse af 23. September d. A. til Universitetets Administrator.

Det er herefter Tanken, at Afleveringen til Rigsarkivet foreløbig kun skal omfatte Arkivsager indtil 1890, at Arkivet skal overgives Rigsarkivet som Depositum, at Universitetet mod Kvittering skal kunne erholde alle Sager udlaant, som det maatte ønske, og at Arkivet uden særlig Tilladelse fra Universitetets Myndigheder skal være tilgængeligt for Forskningen, for saa vidt angaar Arkivalier, der ikke er yngre end 1870. Da Universitetets Kontorer kun kan afgive Plads for Arkivsager for en forholdsvis kort Aarrække, for Tiden for de sidste 7 Aar, og da der ret hyppigt er Brug for Sager fra en noget længere tilbageliggende Periode, og det vilde være ubekvemst at skulle rekvirere disse fra det ret fjerntliggende Rigsarkiv, anser man det for umuligt at aflevere samtlige Sager, som ikke kan rummes i Kontorerne. Uanset Overflytningen til Rigsarkivet bliver det derfor nødvendigt vedblivende at benytte Universitetsbiblioteket som Opbevaringssted for den nyere Del af Arkivet, i hvilken Henseende man har ment, at 1890 vilde være en passende Tidsgrænse, saaledes at Arkivalierne for Tiden indtil 1890 afleveres nu, og saaledes at Aflevering derefter finder Sted hvert 10. Aar, i 1946 altsaa Arkivalierne fra 1890—1900 og saa fremdeles. Der maa da ogsaa stadig være en blandt Universitetsbibliotekets Personale valgt Arkivar til at passe den tilbageblivende Del af Arkivet, og det siden Finanslov for Finansaaret 1874—75 bevilgede Honorar til Universitetets Arkivar af 400 Kr. aarligt (Universitetets Aarbog 1871—73, Side 12) synes at være et passende Honorar for Arbejdet hermed, hvorimod det yderligere Beløb, som siden Finanslov for Finansaaret 1917—18 for kortere Aarrækker ad Gangen, senest for Aarene 1935—38 har været bevilget til særlige Ordningsarbejder (Universitetets Aarbog for 1915—20, Bd. III, Side 7—11 og 17—18, 1920—23, Bd. III, Side 225, 1925—26, Side 134, 1926—27, Side 126, 1929—30, Side 123 og 1931—32, Side 174) vil kunne bortfalde med Udgangen af indeværende Finansaar. Som nævnt i Rigsarkivarens Skrivelse af 22. April d. A. in fine vil der ved Arkivets Opbevaring i Rigsarkivet ikke paaløbe særlige Udgifter til Bestyrelse, Ordningsarbejder etc.

Konsistorium skal herefter indstille, dels at Ministeriet vil bifalde den ovenfor omtalte Ordning med Rigsarkivet, dels at det under Universitetets Konto 4. B. 1., Honorarer til Tjenestemænd, opførte Honorar af 700 Kr. aarlig for Restaurering og Registrering af Universitetets Arkiv ved Ændringsforslag til Finanslovforslaget for 1937—38 udgaar af Loven.

Endelig bemærkes, at selve Flytningen af Arkivet fra Universitetsbibliotekets Bygning til Rigsarkivets Bygning vil medføre en Udgift, som kan anslaaes til 300 Kr. Da det er Skik og Brug, at den Institution, som afleverer Arkivalier til Rigsarkivet, ogsaa afholder Udgiften ved Afgivelsen, vil denne Udgift paahvile Universitetet, og

man skal derfor samtidig indstille, at der meddeles Konsistorium Bemyndigelse til af det ovennævnte under Universitetets Konto 4. B. 1. nævnte Honorar paa 700 Kr., som ikke er kommet til Udbetaling i indeværende Finansaar, at anvende et Beløb af indtil 300 Kr. til Dækning af Flytteudgiften derunder eventuelt et mindre Honorar til den fungerende Arkivar for det ham ved Afleveringen paalagte Ekstra-Arbejde.

Under 19. December 1936 bifaldt Undervisningsministeriet Konsistoriums Indstilling. Flytningen af Universitetets Arkiv til Rigsarkivet fandt derefter Sted i Løbet af Foraaret 1937, og under 7. Maj 1937 bifaldt Ministeriet efter Universitetets Indstilling, at der af det under Universitetets Konto 4. B. 1., Honorarer til Tjenestemænd, for Finansaaret 1936—37 bevilgede Honorar paa 700 Kr. til Restaurering og Registrering af Universitetets Arkiv udbetaltes et Honorar paa 140 Kr. til Universitetets Arkivar, Bibliotekar ved Universitetsbiblioteket Fr. Birket-Smith for Ekstraarbejde i Anledning af Arkivets Flytning, samt at selve Flytteomkostningerne, 164 Kr., toges til Udgift paa Universitetets Konto 10. a. Udgifter ved Konsistorium for Finansaaret 1936—37, saaledes at den derved forvoldte Merudgift afholdtes mod regnskabsmæssig Forklaring. (J. Nr. 230/36).

### c. Det økonomisk-statistiske Laboratorium.

Paa Finansloven for 1937—38, jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg A., Sp. 1565—66, forhøjedes Laboratoriets Annum med 271 Kr. fra 2229 Kr. til 2500 Kr. Angaaende den nærmere Motivering for denne Forhøjelse henvises til det citerede Sted i Rigsdagstidende (J. Nr. 169 a/36).

### d. Det fysiologiske Institut.

Paa Finansloven for 1937—38, jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg A., Sp. 1573—74 forhøjedes Universitetets Konto 21. r. Til Rengøring i de 5 fysiologiske Instituter og Gadefejning ved samme med 1400 Kr., hvoraf 400 Kr. som Forøgelse af det til Medhjælp for Portneren bestemte Beløb og 1000 Kr. til Etablering af Nattevagt (J. Nr. 162 b/36).

### e. De lægevidenskabelige Instituter.

#### 1. Det normal-anatomiske Museum.

Paa Finansloven for 1937—38, jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg A., Sp. 1557—58 bevilgedes under Universitetets Konto 4. B. 2. Honorarer til Ikke-Tjenestemænd et Beløb af 2100 Kr. aarlig til Honorering af en ikke-videnskabelig Assistent ved Museet (J. Nr. 174 a/36).

## 2. Det patologisk-anatomiske Institut.

Paa Finansloven for 1937—38, jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg A., Sp. 1651—52 bevilgedes under Rigshospitalets Udgiftspost 10. b. 1. Aarlige Honorarer et Beløb af 3600 Kr. som Honorar til en honorarlønnet Assistent ved Institutet i dettes Egenskab af Sektionsstue for Rigshospitalet. Ansættelsen af denne Assistent var nødvendiggjort ved det som Følge af Hospitalets Udvidelse i de senere Aar forøgede Antal Sektioner (J. Nr. 152 c/34).

Under 9. Februar 1937 bifaldt Ministeriet efter Universitetets Indstilling, at Laboratoriebetjent ved Institutet H. Bruun Petersen den 5. November 1936 var fraflyttet sin Tjenestebolig i Institutets Kælderetage, idet Boligen maatte anses for at være forbundet med Fare for Sundheden (J. Nr. 103 c/36).

## 3. Institutet for almindelig Patologi.

Under 7. Maj 1936 og 27. Januar 1937 bevilgede Konsistorium efter Andragende af Institutets Bestyrer, Professor, Dr. med. Oluf Thomsen af Universitetets Konto 14., Underkonto 44. Raadigheds-sum til Afholdelse af særlige Udgifter for Universitetets Institute for Finansaaret 1936—37 et Beløb af 788,25 Kr. til Reparation af en Del af Institutets Mikroskoper (J. Nr. 183 a/35).

Under 28. April 1937 bevilgede Universitetet efter Andragende fra Professor Thomsen af samme Konto et Beløb af 200 Kr. til delvis Dækning af Udgiften ved Indbinding af Institutets Tidsskrifter fra de sidste 10 Aar (J. Nr. 235 a/37).

## 4. Det farmakologiske Institut.

Efter Sundhedsstyrelsens Indstilling bifaldt Indenrigsministeriet under 13. Februar 1934, at den i Pharmacopea Danica 1933 fastsatte Standardisering af Digitalisblade med Hensyn til Indholdet af virksomme Bestanddele skulde foretages paa Universitetets farmakologiske Institut, nærmere saaledes, at Institutet skulde foretage Bestemmelsen af Indholdet af virksomme Bestanddele i Gennemsnitsprøver af Digitalisblade, som tilsendtes af Rigshospitalets Apotek, hvor iøvrigt Fremstillingen og Udleveringen af standardiserede Digitalisblade skulde foregaa. Efter Indstilling af Institutets Bestyrer, Professor, Dr. med J. C. Bock bifaldt Undervisningsministeriet under 4. November 1936, at Institutet paatog sig det paagældende Hverv, nærmere saaledes, at der for hver Bestemmelse af Rigshospitalets Apotek blev indbetalt til Institutet et Beløb af 150 Kr., hvoraf 50 Kr. som Vederlag til den Assistent, som foretog Bestemmelsen og 100 Kr. til Dækning af Institutets Udgifter til Dyremateriale, Kemikalier og Apparater. I den Anledning tilvejebragtes paa Tillægsbevillingsloven for 1936—37, jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg A., Sp. 5253—54 og paa Finans-

loven for 1937—38, jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg B., Sp. 239—40 gennem en Tekstanmærkning til Universitetets Konto 14. Hjemmel til Ydelse af Vederlag til Tjenestemænd ved Institutet for Arbejde ved Standardisering af Digitalisblade (J. Nr. 314/33).

#### 5. Det retsmedicinske Institut.

Under 2. November 1936 meddelte Ministeriet ikke-videnskabelig Assistent, Frk. Lise Lützen-Nielsen, fast Ansættelse som ikke-videnskabelig Assistent fra den 1. s. M. at regne (J. Nr. 11 c/36).

#### 6. Det hygiejniske Institut.

Paa Finansloven for 1937—38, jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg A., Sp. 1573—74, forhøjedes Institutets Konto for Udgifter til Opvarmning, Elektricitet, Gas, Rengøring og Vask (Universitetets Konto 21. f.) med 1200 Kr. af Hensyn til forøgede Udgifter til Opvarmning.

Om Bevilling af Honorar for Pasning af Institutets og det fysisk-kemiske Instituts fælles Varmeanlæg, se nedenfor under sidstnævnte Institut (S. 280).

#### 7. Det biokemiske Institut.

Paa Finansloven for 1937—38, jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg A., Sp. 1557—58 bevilgedes under Universitetets Konto 4. B. 2. Honorarer til Ikke-Tjenestemænd et Beløb af 3600 Kr. aarlig til Honorering af en ny videnskabelig Assistent ved Institutet. Denne Bevilling var et Led i de Foranstaltninger, som var nødvendige til at imødegaa de stadig stigende Krav til Undervisningen, dels ved den tidligere skete Overflytning af Kursuset i Titreranalyse fra kemisk Laboratorium til Biokemisk Institut, dels ved den stadige Stigning i Antallet af Studerende, jfr. Universitetets Aarbog for 1934—35, Side 222 og 1935—36, Side 144 (J. Nr. 250/34).

#### 8. Den kirurgiske Instrument- og Bogsamling.

Under 14. Februar 1936 indstillede Samlingens Bestyrer, Professor, Dr. med. E. Dahl-Jensen, om en ekstraordinær Bevilling paa 1000 Kr. til Anlæggelse af en Lysbilledsamling til Brug for Undervisningen i operativ Kirurgi. Da det samtidig oplystes, at Fremstillingen af Lysbillederne agtedes overdraget en Tjenestemand ved Universitetets normal-anatomiske Museum, indstillede Konsistorium under 3. Februar 1937 til Ministeriet med Bemærkning, at man foreløbig ønskede at stille et Beløb af 500 Kr. til Raadighed i det nævnte Øjemed, at der af Universitetets Konto 7. Vederlag een Gang for alle for Finansaaret 1936—37 blev udredet 500 Kr. som Vederlag til den paa-gældende Tjenestemand for Fremstillingen af Lysbilleder imod, at

Universitetets Konto 14., Underkonto 44. Raadighedssum til Afholdelse af særlige Udgifter for Universitetets Instituter for samme Finansaar nedsattes med et tilsvarende Beløb. Under 13. Februar 1936 bifaldt Ministeriet Konsistoriums Indstilling (J. Nr. 152/36).

#### **9. Det medicinsk-historiske Museum.**

Paa Normeringsloven for 1937—38, jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg A., Sp. 3671—72 tilvejebragtes Hjemmel for Oprettelse af en ikke-videnskabelig Assistentstilling ved Museet mod, at samtidig den under Universitetets Konto 5. Medhjælp givne Medhjælpssum paa 2000 Kr. til Museet blev inddraget. Under 28. Maj 1937 meddelte Ministeriet Frk. Ida Rich Ansættelse i den nyoprettede Stilling fra den 1. April 1937 at regne (J. Nr. 173/36).

#### **10. Universitetets Kliniker paa Rigshospitalet.**

Paa Finansloven for 1937—38, jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg A., Sp. 1557—58, optoges under Universitetets Konto 4. B. 2. Honorarer til Ikke-Tjenestemænd en Bevilling paa 1800 Kr. aarlig til Honorering af en ikke-videnskabelig Medhjælper ved Rigshospitalets psykiatriske Afdeling (J. Nr. 109/35).

#### **f. Det psykologiske Laboratorium.**

Paa Finansloven for 1937—38, jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg B., Sp. 1331—32 optoges under Universitetets Konto 5. Medhjælp en Bevilling paa 1800 Kr. som 1ste Del af en 3-aarig Bevilling paa 1800 Kr. aarlig til Assistance ved Docent, Dr. phil. R. H. Pedersens videnskabelige Undersøgelser (J. Nr. 137 b/36).

#### **g. Det musikvidenskabelige Laboratorium.**

Paa Tillægsbevillingsloven for 1936—37, jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg B., Sp. 2427—28 bevilgedes under Universitetets Konto 24. Overordentlige Udgifter et Beløb af 2102,83 Kr. som Overskridelse af den paa Finansloven for 1935—36 givne Bevilling paa 5000 Kr. til Anskaffelse af Inventar til Laboratoriet i Anledning af dettes Indflytning i Kunstindustrimuseets Bygning i Bredgade (jfr. Universitetets Aarbo for 1934—35, Side 226) (J. Nr. 273/34).

#### **h. Det ægyptologiske Laboratorium.**

I Efteraaret 1936 flyttede Laboratoriet fra sit Lokale i Studiegaardens Anneks til Lokaler i Kælderetagen i Universitetets Hovedbygning, som var blevet ledige ved en Tjenestemand's Fraflytning paa



Grund af Afgang. Af Universitetets Konto 14, Underkonto 44. Raadighedssum til Afholdelse af særlige Udgifter for Universitetets Instituter for Finansaaret 1936—37 stilledes i den Anledning et Beløb af 670 Kr. til Raadighed for Laboratoriet til Anskaffelse af forskelligt Inventar (J. Nr. 366/36).

### i. Det kunsthistoriske Laboratorium.

Paa Finansloven for 1937—38, jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg A., Sp. 1567—68 forhøjedes Laboratoriets Annum med 300 Kr. fra 900 Kr. til 1200 Kr. af Hensyn til forøgede Udgifter ved Konservering af Billedmateriale.

Af Universitetets Konto 14., Underkonto 44., Raadighedssum til Afholdelse af særlige Udgifter for Universitetets Instituter for Finansaaret 1936—37 stilledes et Beløb af 728 Kr. til Raadighed for Laboratoriet, deraf 630 Kr. til Anskaffelse af forskelligt Inventar og 98 Kr. til Anskaffelse af Lysbillede (J. Nr. 155/36).

### k. Den botaniske Have.

Under 22. Marts 1935 indsendte Havens Direktør, Professor, Dr. phil. Knud Jessen en saalydende Skrivelse til Undervisningsministeriet:

I Aaret 1916 androg Polyteknisk Lærestalt Undervisningsministeriet om, at der maatte overlades den — paa et Aaremaal af 5 Aar et Stykke Jord af Botanisk Haves Grund, hvorpaa Anstalten ønskede at opføre en Pavillon til midlertidig Afhjælpning af den indenfor Lærestalten herskende Pladsmangel.\*)

Botanisk Have indvilgede i at afstaa paa et saadant begrænset Aaremaal det omtalte Areal, og den er senere gaaet ind paa, at forlænge Tidsrummet for Afstaaelsen saaledes:

i 1920: 2 Aar indtil August 1923,

i 1923: 5 Aar indtil August 1928,

i 1928: 5 Aar indtil August 1933.

I det Svar, som Botanisk Have gav paa Forespørgslen i 1928, ytrede Direktionen følgende: »Den har intet at erindre imod, at Polyteknisk Lærestalt endnu i indtil 5 Aar faar Brugsret til det Areal af Botanisk Have, hvorpaa en af de Bygningsingeniørstuderende benyttet Træpavillon staar. Men den forudsætter, at det inden dette Aaremaals Udløb er lykkedes Polyteknisk Lærestalt at finde Plads til de paagældende Tegnester andetsteds, eller at i al Fald Træpavillonen fjernes fra Botanisk Haves Grund senest Sommereh 1933«.

Vor Institution har imidlertid siden da intet hørt fra Polyteknisk Lærestalt, til Trods for at 1½ Aar er forløbet udover den satte

\*) Jfr. Universitetets Aarboeg for 1915—20, Bd. III, S. 170.

Termin, og eftersom Lærestaltn i de senere Aar har faaet en meget betydelig Grundudvidelse andetsteds i Byen, maa Botanisk Haves Ledelse gaa ud fra, at Lærestaltn ogsaa har sørgt for at skaffe Rum for Tegneundervisningen i en saadan Udstrækning, at Pavillonen kan rømmes.

Botanisk Have er nu selv i den Situation, at den i høj Grad har Brug for overdækkede Rum dels til Opbevaring af Materiel og Plante-dele dels til Arbejdsrum, og den vilde derfor, saafremt Pavillonen fjernes, selv søge at skaffe sig Midler til Veje til Afhjælpning af Savnet.

Særlig maa det anføres, at en stor Part af Havens Mistbænkvin-duer og af Havebænkene fra Parkanlægget om Vinteren maa opbevares under Tag for at renses og males og for at skærmes mod Vind og Vejr. Hertil kræves megen Plads, og der hvor de hidtil har været opbevaret, nemlig i den store Kældergennemkørsel, har de Aar for Aar været til større og større Gène. Endvidere maa det bemærkes, at Dele af Rum-mene i Pavillonen vil egne sig fortrinligt til Oplagring og Behandling af det i Haven høstede Frø, som nu opbevares paa en saare utilfredsstillende Maade, et Forhold som kun kan afhjælpes, naar Haven kan faa bedre Arbejdsrum.

Imidlertid vil Ledelsen af Botanisk Have finde det sandsynligt, at en Nedrivning af Pavillonen og Salg af Materialet næppe vilde give noget væsentligt Overskud, og den mener, at en bedre Løsning vilde være den, om de omtalte Pavilloner, som vor Have nu i ca. 19 Aar har givet Plads, gratis overlodes vor Institution til Eje og Afbenyttelse.

For at Lokalerne skal kunne komme fuldt til Nytte, maa der dog forefindes saavel Varme- som Lysindlæg i Bygningerne, og disse allerede eksisterende Indlæg burde derfor forblive der. For at kunne udnyttes maa Ledningerne enten sættes over paa Botanisk Haves Ledninger eller fortsat forsynes fra Polyteknisk Lærestaltns Kilder. Den sidste Løsning vilde være den bedste, eftersom Botanisk Haves Kedler næppe kan belastes højere, end de alt er. At Botanisk Have i det saaledes foreslaaede Tilfælde aarligt vil refundere Lærestaltn for modtaget Varme og Lys, er at betragte som en Selvfølge. Ligeledes maa det ønskes, at Afløb af Spildevand etc. fra Pavillonen ogsaa fremtidig kan ske over Polyteknisk Lærestaltns Kloaker, der jo nu tager dette Spildevand (se Skrivelse af 2. Maj 1916, Journal Nr. 384/1916).

I Resumé er Botanisk Haves Ønsker disse:

1. De omtalte Pavilloner rømmes af Polyteknisk Lærestaltn og overlodes til Botanisk Haves Afbenyttelse og Eje.
2. Polyteknisk Lærestaltn leverer Varme og Lys til Lokalerne efter Maaler, og Botanisk Have refunderer Anstalten Forbruget efter gældende Dagspris.
3. Spildevand fra Pavillonerne føres paa Polyteknisk Lærestaltns Kloaker.

Endnu er at bemærke, at der efter Overdragelsen til Botanisk Have nødvendigvis maa foretages visse Smaaændringer, saasom Flytning af Indgange til Lokalerne, og at Haven derfor efter Samraad med Bygningsinspektoratet maa søge Bevillinger til Iværksættelse af slige Forandringer. Ogsaa maa der regnes med, at den aarlige Vedligeholdelse maa kræve visse Midler, hvorfor det muligen vil blive nødvendigt at forhøje Bygningsinspektørens Konto i denne Anledning.

Botanisk Have anmoder herved det høje Ministerium om at lade denne Sag fremme, saaledes at Haven inden længe kan komme til at installere sig i disse Pavilloner.«

I Anledning af denne Skrivelse meddelte den polytekniske Lærestalt under 18. Marts 1936, at der til Efteraaret 1936 var Udsigt til, at Lærestalten vilde faa et saa stort Antal Konstruktionsstuer i de nye Bygninger paa Sølvgadens Kasernes Terræn, at man mente at kunne forlade Størstedelen af Pavillonerne til den Tid.

Der førtes herefter Forhandling mellem Universitetet og Lærestalten, og under disse gik Lærestalten ind paa, at Brugsretten over Grundstykket i Botanisk Have og de derpaa i sin Tid opførte Træbarakker skulde ophøre den 1. November 1936, og at disse vederlagsfrit skulde overlades til Botanisk Have, dog med Undtagelse af nogle Lokaler til Polyteknikerraadet og Lærestaltens Gaardbetjent, og saaledes at en mindre Udbygning, der tog Lyset fra et Kælderlaboratorium i en af Lærestaltens Bygninger, blev nedrevet. Under 23. Juni 1936 indstillede Lærestalten denne Ordning til Ministeriets Godkendelse og androg samtidig om, at der som Overskridelse af Lærestaltens Konto for ordinære Vedligeholdelsesarbejder stillede et Beløb af 2584 Kr. til Raadighed til Dækning af Udgiften ved Istandsættelse af Barakkerne (herunder Nedrivning af den nævnte mindre Udbygning) til Brug for Botanisk Have. Under 3. November 1936 bifaldt Ministeriet Lærestaltens Indstilling. Under 11. Januar 1937 meddelte Lærestalten Universitetet, at Istandsættelse af Barakkerne var tilendebragt, hvorefter disse blev overtaget af Botanisk Have (J. Nr. 15 f/35).

Paa Finansloven for 1937—38, jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg A., Sp. 1563—64 forhøjedes Havens Annuum (Universitetets Konto 14., Underkonto 1.) med et Beløb af 450 Kr. som Følge af Forhøjelse af Rengøringskonernes Lønning.

Paa Finansloven for 1937—38, jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg A., Sp. 1573—74 forhøjedes Havens Konto for Brændsel og Belysning (Universitetets Konto 21. a.) med 3286 Kr. som Følge af forøgede Brændselsudgifter (J. Nr. 15 d/36).

Paa Finansloven for 1937—38, jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg A., Sp. 1577—78 optoges under Universitetets Konto 24. Overordentlige Udgifter et Beløb af ialt 3649 Kr. til Fornyelse af Havens faste Pumpeanlæg og til Anskaffelse af et transportabelt Pumpeanlæg (J. Nr. 15 m/36).

Paa Finansloven for 1937—38, jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg B., Sp. 1331—34 optoges under Universitetets Konto 24. Overordentlige Udgifter et Beløb af 1945 Kr. til Afhjælpning af Røgplage ved Anbringelse af et Røgfortæringsanlæg paa Havens Kedelanlæg (J. Nr. 15 l/36).

Paa Finansloven for 1937—38, jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg A., Sp. 1575—76 optoges under Universitetets Konto 24. Overordentlige Udgifter en Bevilling paa 2000 Kr. som 1ste Del af en Bevilling paa ialt 6000 Kr. til Indbinding af Bøger i det botaniske Centralbibliotek (J. Nr. 15 d/32).

Paa Normeringsloven for 1937—38, jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg A., Sp. 3669—70 forhøjedes den Havens 1ste Afdelingsgartner tillagte Lønning (Tjenestemandenslovens § 579, Universitetets 6te Lønningsklasse) fra 3900 Kr. aarlig stigende hvert 3die Aar med 480 Kr. indtil 4860 Kr. til 4920 Kr. aarlig stigende hvert 3die Aar med 300 Kr. indtil 5520 Kr. (J. Nr. 15 r/36).

Paa Normeringsloven for 1937—38, jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg A., Sp. 3670—71 oprykkedes de ved Haven ansatte 5 Formænd fra Universitetets 12te Lønningsklasse (Tjenestemandenslovens § 585, 2250 Kr. aarlig stigende hvert 3die Aar med 150 Kr. indtil 2700 Kr.) til Universitetets 10de Lønningsklasse (Tjenestemandenslovens § 583, 2550 Kr. aarlig, stigende hvert 3die Aar med 300 Kr. indtil 3150 Kr.) (J. Nr. 15 i/35). —

Under 3. Februar 1937 ansatte Universitetets Rektor Havebrugs-kandidaterne Johan Lange og Henry Nielsen som honorarlønnede Gartnerassistenter ved Haven for eet Aar fra den 1. April 1937 at regne (J. Nr. 15 v/36).

### **1. Det planteanatomiske Laboratorium.**

Paa Finansloven for 1937—38, jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg A., Sp. 1563—64 forhøjedes Universitetets Konto 14. Underkonto 1. Den botaniske Have med 888 Kr. fra 1512 Kr. til 2400 Kr. som forøget Annuum for Universitetets planteanatomiske Laboratorium. Om den nærmere Motivering for denne Annuumsforhøjelse henvises til det citerede Sted i Rigsdagstidende (J. Nr. 170 a/36).

### **m. Det zoologiske Museum.**

Ved Fyrbøder ved Universitetet Viggo Lagerstedts Afgang (jfr. Universitetets Aarbog for 1935—36, Side 6) blev den af ham beboede Tjenestebolig i Museets Kælderetage nedlagt for at tages i Brug som Magasinrum. Paa Finansloven for 1937—38, jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg A., Sp. 1575—76 bevilgedes under Universitetets Konto 24. Overordentlige Udgifter et Beløb af 5375 Kr. til Montering af Magasinrummene med Reoler, Kasser, Skuffer og lign. (J. Nr. 375/35).

Af Universitetets Konto 14., Underkonto 44. Raadighedssum til Afholdelse af særlige Udgifter for Universitetets Instituter bevilgedes efter Andragende fra Museet et Beløb af 937 Kr. til Anskaffelse af nye Gardiner (J. Nr. 12 c/35).

Paa Finansloven for 1937—38, jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg A., Sp. 1563—64 forhøjedes den Del af Universitetets Konto 14., Underkonto 2. Det zoologiske Museum, som tjener til Annum for Museets 3die Afdeling med 600 Kr. fra 1278 Kr. til 1878 Kr. af Hensyn til forøgede Udgifter. Paa Tillægsbevillingsloven for 1936—37, jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg A., Sp. 5253—54 optoges af samme Aarsag en tilsvarende Forhøjelse af det paagældende Annum for Finansaaret 1936—37 (J. Nr. 12 c/36).

Paa Finansloven for 1937—38, jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg A., Sp. 1575—76 optoges under Universitetets Konto 24. Overordentlige Udgifter en Bevilling paa 1460 Kr. som 2den Del af en 2-aarig Bevilling paa ialt 3460 Kr. til Anskaffelse af Skabe til Opbevaring af zoologisk Museums Magasiner af Fisk i Spiritus og Formalin, jfr. Universitetets Aarbog for 1935—36, Side 149 (J. Nr. 12 b/35).

Paa Finansloven for 1937—38, jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg A., Sp. 1553—56, fornyedes den under Universitetets Konto 4. B. 2. Honorarer til Ikke-Tjenestemænd i en Aarrække givne Bevilling paa 3000 Kr. aarlig til Antagelse af Medhjælp ved Museets 1ste Afdeling for en ny 2-aarig Periode fra den 1. April 1937 at regne.

Paa Normeringsloven for 1937—38, jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg C., Sp. 3670 oprettedes en Stilling som Konservator ved Museets 2den Afdeling, idet samtidig det hidtil paa Finansloven under Universitetets Konto 4. B. 2. Honorarer til Ikke-Tjenestemænd bevilgede Honorar paa 2700 Kr. aarlig til Medhjælp for Museets 2den Afdeling blev inddraget. I den paagældende Konservatorstilling ansatte Ministeriet under 9. Juni 1937 Helge Fasmer fra den 1. April 1937 at regne (J. Nr. 12 d/35 og 12 i/37).

Efter Indstilling fra Professor, Dr. phil. R. Spärck bifaldt Kon-sistorium under 25. September 1937, at det under Universitetets Konto 14, Underkonto 2. Det zoologiske Museum bevilgede Beløb af 720 Kr. som »Det Lundske Legat« fra 1. Juli 1937 og indtil videre blev udbetalt til cand. mag. F. W. Bræstrup for videnskabeligt og museumsmæssigt Arbejde i de Lundske Samlinger. (J. Nr. 12 k/37).

#### **n. Zoologisk Studiesamling og Laboratorium.**

Af Universitetets Konto 14., Underkonto 44., Raadighedssum til Afholdelse af særlige Udgifter for Universitetets Instituter blev stillet et Beløb af 200 Kr. til Raadighed til Assistance ved Undervisningen i Zootomi, se herom Universitetets Aarbog for 1935—36, Side 129.

### **o. Det mineralogisk-geognostiske Museum.**

Paa Tillægsbevillingsloven for 1936—37, jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg A., Sp. 5253—56 optoges under Universitetets Konto 24. Overordentlige Udgifter en Bevilling paa 13574 Kr. til Forbedring af Afløbsforholdene for Museets og Universitetets kemiske Laboratoriums Spildevandsledninger.

Af Universitetets Konto 10. f. Overordentlige Udgifter bevilgede Konsistorium under 13. Januar 1937 efter Andragende fra Museet et Beløb paa 359 Kr. 15 Øre til Reparation og delvis Fornyelse af Hegnet om den Museet tilhørende Køkkenmødding ved Bilidt, Frederikssund (J. Nr. 13 d/36).

Paa Normeringsloven for 1937—38, jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg A., Sp. 3670 oprettedes en Stilling som Konservator ved Museet (J. Nr. 13 b/35). I denne Stilling ansatte Ministeriet under 20. Juli 1937 Assistent i Post- og Telegrafvæsenet L. H. C. Halkier fra den 1. August 1937 at regne (J. Nr. 13 c/37).

### **p. Det kemiske Laboratorium.**

Om en Bevilling til Forbedring af Afløbsforholdene for de for Laboratoriet og Universitetets mineralogisk-geognostiske Museum fælles Spildevandsledninger, se ovenfor under nævnte Museum.

### **q. Det astronomiske Observatorium.**

Af Universitetets Konto 10. f. Overordentlige Udgifter stillede Konsistorium under 18. Maj 1936 en Bevilling til Raadighed for Observatoriet til Beskæring af Træer i Haveanlægget. Bevillingen kom til Udbetaling af den nævnte Konto for Finansaaret 1936—37 med ialt 403 Kr. 28 Øre (J. Nr. 16 b/36).

### **r. Det geografiske Laboratorium.**

Paa Finansloven for 1937—38, jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg A., Sp. 1557—58 forhøjedes Honoraret for Laboratoriets Assistent under Universitetets Konto 4. B. 2. Honorarer til Ikke-Tjenestemænd med 600 Kr. fra 1800 Kr. aarlig til 2400 Kr. aarlig (J. Nr. 123 b/36).

### **s. Laboratoriet for sammenlignende Anatomi og zoologisk Teknik.**

Paa Finansloven for 1937—38, jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg A., Sp. 1559—60 optoges under Universitetets Konto 5. Medhjælp, en Bevilling paa 2400 Kr. aarlig til Kontor- og Tegnehjælp ved

Laboratoriet og det med dette forbundne Laboratorium for Histologi og Embryologi. Om den nærmere Motivering for denne Bevilling henvises til det citerede Sted i Rigsdagstidende (J. Nr. 177 a/36).

I Fortsættelse af tidligere Bevillinger (jfr. Universitetets Aarboeg for 1935—36, Side 151) bevilgedes i Finansaaret 1936—37 af Universitetets Konto 14. Underkonto 44. Raadighedssum til Afholdelse af særlige Udgifter for Universitetets Instituter et Beløb af ialt 1367 Kr. 20 Øre til Restaurering af Præparater af den zoologiske Afdeling af den Esrichtske Samling (J. Nr. 162 a/35).

#### **t. Det fysisk-kemiske Institut.**

Paa Finansloven for 1937—38, jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg A., Sp. 1573—74 forhøjedes Institutets Konto for Udgifter til Opvarmning, Elektricitet, Gas og Rengøring (Universitetets Konto 21. k.) med 1200 Kr. af Hensyn til forøgede Udgifter til Opvarmning.

Paa Finansloven for 1937—38 jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg B., Sp. 1325—28, bevilgedes under Universitetets Konto 4. B. 1. Honorarer til Tjenestemænd et Honorar paa 600 Kr. aarlig for Pasning af det for Institutet og Universitetets hygiejniske Institut fælles Varmeanlæg, saaledes at dette Honorar efter Institutbestyrerens nærmere Bestemmelse kunde deles mellem Institutets Laboratoriemester og Laboratoriebetjent og under Forudsætning af, at der fremtidig kun blev tillagt de paagældende Tjenestemænd en aarlig Ferie af den Længde, som de ifølge de almindelige Ferieregler havde Krav paa efter deres Stilling og Anciennitet, nemlig henholdsvis 3 og 2 Uger i Modsætning til de hidtil tildelte Ferier paa 4 Uger. Om den nærmere Motivering for denne Bevilling henvises til det citerede Sted i Rigsdagstidende (J. Nr. 159 d/31).

#### **u. Den Arnamagnæanske Stiftelse.**

##### **1. Afgivelse af Diplomer til Norge.**

I en Skrivelse af 25. Januar 1936 til Undervisningsministeriet stillede Rigsarkivar Axel Linvald Forslag om, at Danmark til Norge afgav en Række i Rigsarkivet beroende norske Arkivalier og tilbageleverede de i den Arnamagnæanske Samling indgaaede, i sin Tid fra Norge udlaante Diplomer. I en Skrivelse af 6. Maj 1936 rejste Udenrigsministeriet Sagen overfor Undervisningsministeriet. Kommissionen for det Arnamagnæanske Legat sluttede sig til Rigsarkivarens og Udenrigsministeriets Forslag og nedsatte et Udvalg til Sagens Behandling. Kommissionen indstillede under 29. Januar 1937 i Tilslutning til det nedsatte Udvalgs Betænkning, at 1136 Dokumenter og 3 Manuskripter, som var anført i en af Kommissionens Sekretær, Professor,

Dr. phil. Jón Helgason udarbejdet Fortegnelse, blev stillet til Raadighed for Udenrigsministeriet til Tilbagegivelse til Norge efter nærmere Aftale. Konsistorium sluttede sig til Kommissionens Indstilling, idet man efter Forslag fra Eforerne for den Arnamagnæanske Samling samtidig indstillede til Undervisningsministeriet, at der blev stillet Midler til Raadighed til Dækning af Udgifter ved Fotografering af de Aktstykker, der blev afgivet. Under 17. April 1937 bifaldt Undervisningsministeriet, at der blev stillet et Beløb af 1500 Kr. til Raadighed i det anførte Øjemed; Beløbet blev afholdt paa Tillægsbevillingsloven for 1937—38, jfr. Rigsdagstidende for 1937—38, Tillæg A., Sp. 5317—18. Samtidig afholdt Udenrigsministeriet et Beløb af 1000 Kr. een Gang for alle som Vederlag til Kommissionens Sekretær, Professor, Dr. phil. Jón Helgason for Udskillelsen af de norske Diplomer fra den Arnamagnæanske Samling (J. Nr. 33 b/35).

## 2. Andre Sager.

Paa Tillægsbevillingsloven for 1936—37, jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg B., Sp. 2429—30, bevilgedes under en ny Konto (25) under Universitetets Budget et Beløb af 3600 Kr. til Dækning af Rejse- og Opholdsudgifter for 3 af de udenlandske Medlemmer af den arnamagnæanske Kommission i Anledning af det konstituerende Møde i Kommissionen Sommeren 1936 efter Kommissionens forandrede S sammensætning i Henhold til kgl. Anordning af 25. Maj 1936 (jfr. Universitetets Aarbog for 1935—36, Side 161).

Paa Finansloven for 1937—38, jfr. Rigsdagstidende for 1936—37, Tillæg B., Sp. 1333—34 bevilgedes under samme Konto paa Universitetets Budget et Beløb af 4800 Kr. til Dækning af Rejse- og Opholdsudgifter for de 4 islandske Medlemmer af Kommissionen i Anledning af et Møde i København i Sommeren 1937.